

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

P8_TA(2018)0018

Wdrażanie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w państwach członkowskich**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie wdrażania w państwach członkowskich Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (2017/2039(INI))**

(2018/C 458/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/779 z dnia 20 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1304/2013 w zakresie dodatkowej kwoty początkowych płatności zaliczkowych wypłacanych na rzecz programów operacyjnych wspieranych w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 października 2016 r. zatytułowany „Gwarancja dla młodzieży i inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych trzy lata później” (COM(2016)0646),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 3/2015 z marca 2015 r. zatytułowane „Europejska gwarancja dla młodzieży: rozpoczęto wdrażanie, lecz wciąż istnieją zagrożenia”,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2017 z marca 2017 r. zatytułowane „Bezrobocie wśród młodzieży – czy polityka UE wpłynęła na zmianę sytuacji? Ocena gwarancji dla młodzieży i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 października 2017 r. w sprawie kontroli wydatkowania i monitorowania gospodarności w realizacji unijnych programów gwarancji dla młodzieży ⁽⁴⁾,
- uwzględniając analizę swojego Departamentu Tematycznego ds. Budżetu z dnia 3 lutego 2016 r. zatytułowaną „Assessment of Youth Employment Initiative” [Ocena Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych],
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 10 czerwca 2016 r. w sprawie zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności (COM(2016)0382),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie inicjatywy „Szanse dla młodzieży” ⁽⁵⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną, jej protokół dodatkowy oraz jej zmienioną wersję, która weszła w życie w dniu 1 lipca 1999 r.,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju do 2030 r., w szczególności cel nr 8 „Propagowanie trwałego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, pełnego i produktywnego zatrudnienia oraz godnej pracy dla wszystkich”, przyjęte przez ONZ w 2015 r., które mają zastosowanie do całego świata, w tym UE,
- uwzględniając sprawozdanie Jeana-Claude’a Junckera, opracowane w ścisłej współpracy z Donaldem Tuskiem, Jeroenem Dijsselbloemem, Mario Draghim i Martinem Schulzem, w sprawie dokończenia budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej („sprawozdanie pięciu przewodniczących”) z dnia 22 czerwca 2015 r., dokumenty Komisji otwierające debatę z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie społecznego wymiaru Europy i z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej oraz białą księgę Komisji z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie przyszłości Europy,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.⁽²⁾ Dz.U. L 126 z 21.5.2015, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. C 120 z 26.4.2013, s. 1.⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0390.⁽⁵⁾ Dz.U. C 264 E z 13.9.2013, s. 69.

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 kwietnia 2017 r. ustanawiający Europejski filar praw socjalnych (COM(2017)0250) oraz zalecenie Komisji (UE) 2017/761 z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie Europejskiego filaru praw socjalnych ⁽¹⁾,
 - uwzględniając prace i badania Eurofoundu, Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego, Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych (EKZZ), Europejskiego Instytutu Związków Zawodowych (ETUI), Konfederacji Europejskiego Biznesu (BusinessEurope), Europejskiego Stowarzyszenia Rzemiosła oraz Małych i Średnich Przedsiębiorstw (UEAPME), Europejskiego Centrum Przedsiębiorstw z Udziałem Publicznym i Przedsiębiorstw Ogólnego Znaczenia Gospodarczego (CEEP), Eurocities oraz Europejskiego Forum Młodzieży,
 - uwzględniając orędzie o stanie Unii wygłoszone przez przewodniczącego Junckera dnia 13 września 2017 r., Plan działania na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i demokratyczniejszej Unii (Projekt programu prac Komisji do końca 2018 r.) oraz list intencyjny z dnia 13 września 2017 r. skierowany przez Komisję do przewodniczącego Antonio Tajaniego i premiera Estonii Jüriego Ratasa,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie przedstawione przez Komisję Budżetową, Komisję Kontroli Budżetowej, Komisję Kultury i Edukacji, a także opinię przedstawioną przez Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0406/2017),
- A. mając na uwadze, że kryzys finansowy i gospodarczy doprowadziły do wzrostu stopy bezrobocia młodzieży z 15 % w 2008 r. do szczytowej wartości 24 % na początku 2013 r., przy czym ta uśredniona wartość skrywa olbrzymie różnice między państwami członkowskimi i regionami; mając na uwadze, że w 2013 r. stopa bezrobocia młodzieży wynosiła niemal 10 % w Niemczech, Austrii i Holandii, natomiast we Włoszech, a także w Hiszpanii, Chorwacji i Grecji, osiągała rekordowy poziom 40 % lub nawet znacznie go przekraczała;
- B. mając na uwadze, że środki ukierunkowane na zmniejszenie wydatków publicznych okazały się mieć bezpośredni negatywny wpływ w szczególności na młodych ludzi w związku z cięciem wydatków na kształcenie i szkolenia oraz usługi w zakresie tworzenia miejsc pracy i wspierania zatrudnienia;
- C. mając na uwadze, że strategie polityczne dotyczące młodych ludzi opracowywano bez angażowania w ten proces zainteresowanych młodych ludzi i ich przedstawicieli;
- D. mając na uwadze, że długie okresy bezrobocia młodzieży grożą marginalizacją i wykluczeniem ludzi młodych ze społeczeństwa, wytwarzają u nich poczucie izolacji i mogą wywołać „efekt naznaczenia” w tym sensie, że istnieje wyższe prawdopodobieństwo, iż osoby te znowu staną się bezrobotne, a w życiu zawodowym będą zarabiać mniej i mieć mniejsze możliwości rozwoju kariery; mając na uwadze, że spychanie młodzieży na margines oznacza utratę inwestycji publicznych i prywatnych, powodując powszechną niepewność zatrudnienia i utratę umiejętności ze względu na to, że pociąga ono za sobą niewykorzystywanie i osłabianie potencjału ludzkiego;
- E. mając na uwadze, że w 2012 r. jeden na trzech europejskich pracowników nie posiadał kwalifikacji wymaganych do wykonywania pracy albo wykonywał pracę wymagającą mniejszych kwalifikacji niż te, które posiada ⁽²⁾, oraz mając na uwadze, że zwykle młodzi pracownicy posiadają formalnie wyższe kwalifikacje niż te wymagane do wykonywania pracy, a równocześnie częściej niż starsi pracownicy wykonują pracę w mniejszym stopniu dostosowaną do swych umiejętności;
- F. mając na uwadze, że młodzi pracownicy są bardziej narażeni na niepewne zatrudnienie; mając na uwadze, że pracownicy poniżej 25. roku życia są dwukrotnie bardziej narażeni na wykonywanie zajęcia niekorzystnego z wielu przyczyn jednocześnie w porównaniu z pracownikami w wieku co najmniej 50 lat ⁽³⁾;
- G. mając na uwadze, że udane przejście od kształcenia i od braku aktywności do zatrudnienia oraz podjęcie pierwszej prawdziwej pracy wzmacnia i motywuje młodych ludzi, pomagając im rozwinąć umiejętności osobiste i zawodowe, tak aby mogli stać się niezależnymi i pewnymi siebie obywatelami, a ich kariera zawodowa dobrze się rozpoczęła;

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 29.4.2017, s. 56.

⁽²⁾ Sprawozdanie Komisji z grudnia 2013 r. zatytułowane „Zatrudnienie i rozwój sytuacji społecznej w Europie 2013”.

⁽³⁾ Sprawozdanie Eurofoundu z sierpnia 2014 r. zatytułowane „Occupational profiles in working conditions: Identification of groups with multiple disadvantages” [Profil zawodowe warunków pracy: identyfikacja grup znajdujących się w trudnym położeniu z wielu przyczyn jednocześnie].

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

- H. mając na uwadze, że stopa bezrobocia młodzieży, która w 2013 r. znajdowała się w 28 krajach UE na szczytowym poziomie 24 %, systematycznie spada, a w 2017 r. znajdowała się na poziomie poniżej 17 %; mając na uwadze, że poziom bezrobocia wśród młodzieży utrzymuje się na wysokim poziomie, ponieważ zaledwie w kilku państwach członkowskich (Austria, Czechy, Holandia, Malta, Węgry i Niemcy) stopa bezrobocia wśród młodzieży jest niższa niż 11 %, a pomiędzy państwami członkowskimi istnieją poważne rozbieżności;
- I. mając na uwadze, że analiza zatrudnienia w pełnym i niepełnym wymiarze w całej Europie z podziałem ze względu na płeć pokazuje, iż w latach 2007–2017 utrzymywało się zróżnicowanie w traktowaniu kobiet i mężczyzn, ponieważ mężczyźni niezmiennie stanowili około 60 % wszystkich osób między 15. a 24. rokiem życia zatrudnionych w pełnym wymiarze, podczas gdy ich odsetek w tej samej grupie wiekowej osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze utrzymywał się konsekwentnie na poziomie około 40 %;
- J. mając na uwadze, że statystycznie stopa bezrobocia młodzieży niestety jest w ogólnym ujęciu około dwóch razy wyższa niż średnia ogólna stopa bezrobocia, i to zarówno w okresie wzrostu gospodarczego, jak i w warunkach recesji;

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancja dla młodzieży

- K. mając na uwadze, że w dniu 22 kwietnia 2013 r. Rada, w drodze zalecenia Rady, ustanowiła gwarancję dla młodzieży, na podstawie której państwa członkowskie zobowiązują się do zapewnienia młodym ludziom dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu w ciągu czterech miesięcy od uzyskania statusu osoby bezrobotnej lub zakończenia kształcenia formalnego;
- L. mając na uwadze, że ponieważ do tej pory wiele państw członkowskich nie osiągnęło przełomowego sukcesu w walce z bezrobociem młodzieży przy dotychczasowych regulacjach i możliwościach, w tych państwach członkowskich należy położyć większy nacisk na skuteczniejsze wykorzystanie środków i instrumentów Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS);
- M. mając na uwadze, że w lutym 2013 r. Rada wyraziła zgodę na utworzenie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, która została uruchomiona jako główny instrument budżetowy UE powiązany z EFS i mający na celu udzielanie pomocy tym regionom państw członkowskich, w których występuje szczególnie wysoka stopa bezrobocia młodzieży, zwłaszcza przez wprowadzanie systemów gwarancji dla młodzieży;
- N. mając na uwadze, że gwarancja dla młodzieży stanowi zobowiązanie całej UE, natomiast Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych jest ukierunkowana na te państwa członkowskie i regiony, w których stopa bezrobocia młodzieży jest na poziomie powyżej 25 %, przy czym do wsparcia w jej zakresie kwalifikuje się – częściowo lub całkowicie – łącznie 20 państw członkowskich;
- O. mając na uwadze, że szybkie uruchomienie finansowania uzyskano przez przedpłatę budżetu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w latach 2014 i 2015, aby zmaksymalizować wpływ środków finansowanych w jej ramach; mając na uwadze, że z powodu opóźnień we wdrażaniu na szczeblu krajowym i regionalnym środek w postaci przedpłaty budżetu nie spełnił oczekiwań; mając na uwadze, że w 2015 r. wskaźnik prefinansowania został warunkowo podwyższony z 1 % do 30 %, a większość kwalifikujących się państw członkowskich zastosowała ten środek z powodzeniem;
- P. mając na uwadze, że jednym z głównych celów Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancji dla młodzieży jest dotarcie do młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się (młodzieży NEET), która jest najbardziej zagrożona wykluczeniem, przy jednoczesnym uwzględnieniu, że termin „młodzież NEET” obejmuje różne podgrupy młodzieży o zróżnicowanych potrzebach;
- Q. mając na uwadze, że gwarancja dla młodzieży ma na celu zapewnienie trwałej integracji na rynku pracy młodzieży NEET w drodze zindywidualizowanego podejścia skutkującego otrzymaniem oferty dobrej jakości i poprawieniem zdolności do zatrudnienia młodzieży, a w szerszym kontekście wspierającego młodych ludzi w przejściu od kształcenia do zatrudnienia i wspierającego zaradzenie zjawisku niedopasowania umiejętności na rynku pracy; mając na uwadze, że w tym zakresie niezbędne są odpowiednie strategie informacyjne ze strony państw członkowskich;
- R. mając na uwadze, że w 2015 r. MOP oszacowała koszty wdrożenia gwarancji dla młodzieży w UE-28 na 45 mld EUR; mając na uwadze, że na okres programowania 2014–2020 Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych dysponuje skromnym budżetem w wysokości 6,4 mld EUR, który ma w zamiśle uzupełniać finansowanie krajowe, nie zaś zastępować je;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

- S. mając na uwadze, że Komisja zaproponowała zwiększenie budżetu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych o 1 mld EUR, czemu miała towarzyszyć kwota 1 mld EUR w zobowiązaniach z tytułu EFS, podczas przeglądu wieloletnich ram finansowych na okres 2017–2020; mając na uwadze, że w następstwie porozumienia między Parlamentem a Radą kwota ta wzrosła do 1,2 mld; mając na uwadze, że dnia 5 września 2017 r. Parlament przyjął projekt budżetu korygującego nr 3/2017, aby zapewnić dodatkowe 500 mln EUR dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w 2017 r., pochodzących z łącznego marginesu na zobowiązania, a jednocześnie wyraził ubolewanie nad opóźnieniem procedury budżetowej na 2017 r. wskutek blokady i późnego zatwierdzenia przez Komisję śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych;
- T. mając na uwadze, że w swoim pierwszym sprawozdaniu specjalnym w sprawie gwarancji dla młodzieży Europejski Trybunał Obrachunkowy zasygnalizował obawy dotyczące adekwatności finansowania inicjatywy (zarówno przez UE, jak i przez państwa członkowskie), definicji „oferty dobrej jakości”, braku strategii obejmującej jasno określone etapy i założenia oraz prowadzenia monitorowania osiągniętych rezultatów i sprawozdawczości w tym zakresie; mając na uwadze, że wyraził on również zaniepokojenie niepowodzeniem w stosowaniu podejścia partnerskiego w rozwoju gwarancji dla młodzieży, które zapisano w zaleceniu Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r.;
- U. mając na uwadze, że wymagane są naprawdę skuteczne mechanizmy omawiania i rozwiązywania trudności napotykanymi podczas wdrażania gwarancji dla młodzieży wraz ze zdecydowanym zobowiązaniem się państw członkowskich do pełnego wdrażania gwarancji dla młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań, umożliwiania doskonalenia umiejętności oraz ustanawiania właściwych i elastycznych struktur oceny;
- V. mając na uwadze, że sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie gwarancji dla młodzieży wyróżniło pewne wspólne kryteria określające „ofertę dobrej jakości” – przy czym Słowacja uczyniła swoją definicję prawnie wiążącą – obejmując przepisy dotyczące minimalnego czasu pracy, stabilności zatrudnienia po zakończeniu wsparcia Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, jak również uwzględniające stan zdrowia beneficjentów;
- W. mając na uwadze, że w opublikowanym niedawno drugim sprawozdaniu specjalnym w sprawie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancji dla młodzieży, opartym na próbie siedmiu państw członkowskich, Europejski Trybunał Obrachunkowy wyraził zaniepokojenie trudnością w pełnym dostępie do danych oraz ograniczonymi postępami we wdrażaniu gwarancji dla młodzieży, jako że rezultaty pozostają poniżej pierwotnych oczekiwań; mając na uwadze, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancja dla młodzieży stanowią nadal jedną z najbardziej innowacyjnych i ambitnych odpowiedzi politycznych na bezrobocie młodzieży w wyniku kryzysu gospodarczego, a zatem ich realizacja w kolejnych latach powinna korzystać ze stałego wsparcia finansowego i politycznego ze strony instytucji UE, krajowych i regionalnych;
- X. mając na uwadze, że opłacalność Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i osiągnięcie ostatecznego celu gwarancji dla młodzieży, jakim jest trwałe wejście przez młodzież na rynek pracy, można zapewnić jedynie wówczas, gdy działania są należycie monitorowane na podstawie wiarygodnych i porównywalnych danych, programy są ukierunkowane na wyniki, a w przypadkach wykrycia nieskutecznych i kosztownych środków dokonuje się dostosowań;
- Y. mając na uwadze, że konieczne jest podjęcie przez państwa członkowskie większych wysiłków na rzecz wsparcia młodzieży najbardziej oddalonej od rynku pracy lub zupełnie pozbawionej kontaktu z nim, takiej jak młodzież niepełnosprawna, oraz na rzecz dotarcia do niej;
- Z. mając na uwadze, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancja dla młodzieży mają odgrywać główną rolę w realizacji kluczowych zasad Europejskiego filaru praw socjalnych;
- AA. mając na uwadze, że w orędziu o stanie Unii z 2017 r. przewodniczący Komisji Jean-Claude Juncker nie wspomniał o wciąż alarmującej sytuacji w zakresie bezrobocia młodzieży w Europie; mając na uwadze, że w liście intencyjnym towarzyszącym orędziu o stanie Unii z 2017 r. uznano rolę gwarancji dla młodzieży we wspieraniu tworzenia miejsc pracy w UE; mając na uwadze, że walka z bezrobociem, a w szczególności z bezrobociem młodzieży, powinna pozostać priorytetem działań UE;
- AB. mając na uwadze doniesienia, iż młodzi ludzie odczuli opóźnienia w wypłatach środków finansowanych w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, często spowodowane późnym ustanowieniem organów zarządzających lub niewystarczającymi zdolnościami administracyjnymi organów krajowych lub regionalnych;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

- AC. mając na uwadze, że środki w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancji dla młodzieży, takie jak praktyki i staże, powinny pomagać w ułatwieniu przejścia na rynek pracy i nigdy nie powinny zastępować zwykłych umów o pracę;
- AD. mając na uwadze, że nieuregulowane prawnie formy zatrudnienia bądź nierejestrowanie w rejestrze bezrobotnych młodych kobiet zamieszkałych na obszarach wiejskich sprawia, iż dane statystyczne są nieprecyzyjne i tworzą się różnice w wysokości ich świadczeń emerytalnych; mając na uwadze, że praktyka ta negatywnie wpływa na całe społeczeństwo, a zwłaszcza na dobrostan kobiet, a także na inne formy ubezpieczenia społecznego i zmianę ścieżki kariery lub przyszłe możliwości zatrudnienia;
- AE. mając na uwadze, że z programów gwarancji dla młodzieży skorzystało 16 mln młodzieży NEET, a Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych zapewniła bezpośrednie wsparcie ponad 1,6 mln młodych osób w UE;
- AF. mając na uwadze, że w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych państwa członkowskie przyjęły ponad 132 instrumenty rynku pracy skierowane do młodych osób;
- AG. mając na uwadze, że podjęto zobowiązania na poziomie 75 % całkowitego budżetu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, a państwa członkowskie zainwestowały już 19 % tych środków, dzięki czemu wskaźnik wykonania jej budżetu jest najwyższy spośród europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
- AH. mając na uwadze, że z szeregu sprawozdań dotyczących wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych wynika, iż pomimo obaw co do adekwatności finansowania i szacunków wymaganych łącznych inwestycji dostępne środki są z powodzeniem kierowane na pokrywanie zapotrzebowania regionalnego przez kierowanie ich do konkretnych regionów i grup beneficjentów;
- AI. mając na uwadze, że od czasu wprowadzenia europejskiej strategii zatrudnienia w 1997 r. Komisja wspierała szereg działań mających na celu poprawę perspektyw zatrudnienia i kształcenia młodzieży ⁽¹⁾; mając na uwadze, że od czasu kryzysu starania UE były skoncentrowane szczególnie na gwarancji dla młodzieży i Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;
- AJ. mając na uwadze, że gwarancja dla młodzieży jest finansowana ze środków EFS, budżetów krajowych i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, podczas gdy Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych pozwala na finansowanie bezpośredniego tworzenia miejsc pracy, odbywania staży i praktyk lub dalszego kształcenia dla grupy docelowej inicjatywy w kwalifikujących się regionach; mając na uwadze, że działanie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych nie ma z góry określonego czasu trwania, podczas gdy gwarancja dla młodzieży wymaga przedłożenia oferty w ciągu czterech miesięcy;
- AK. mając na uwadze, że gwarancja dla młodzieży doprowadziła do reform strukturalnych w niektórych państwach członkowskich, szczególnie w celu wsparcia dostosowania ich modeli kształcenia i szkolenia do rynku pracy, aby można było osiągnąć cele tego instrumentu;
- AL. mając na uwadze, że na osiągnięcie celów wyznaczonych w ramach gwarancji dla młodzieży mają wpływ czynniki zewnętrzne, takie jak szczególna sytuacja gospodarcza czy właściwy dla danego regionu model produkcji;

Wprowadzenie

1. uważa, że gwarancja dla młodzieży musi być pierwszym krokiem w kierunku potrzeb ludzi młodych w zakresie zatrudnienia; przypomina, że na pracodawcach spoczywa obowiązek udziału w procesie zapewnienia młodzieży dostępnych programów szkoleń zawodowych, stanowisk najniższego szczebla oraz dobrej jakości staży;
2. podkreśla, że aspekt jakościowy godnej pracy dla młodzieży nie może zostać narażony na szwank; podkreśla, że podejmowane wysiłki powinny koncentrować się na podstawowych normach pracy i innych normach związanych z jakością pracy, takich jak czas pracy, minimalne wynagrodzenie, zabezpieczenie społeczne oraz bezpieczeństwo i higiena pracy;

⁽¹⁾ Inne działania obejmują inicjatywę „Mobilna młodzież” zapoczątkowaną we wrześniu 2010 r., inicjatywę „Szanse dla młodzieży” zainicjowaną w grudniu 2011 r. oraz inicjatywę zespołów zadaniowych do spraw zatrudnienia ludzi młodych zainicjowaną w styczniu 2012 r.

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

3. dostrzega znaczące różnice między 28 państwami członkowskimi UE w zakresie sytuacji gospodarczej pod względem zarówno wzrostu gospodarczego, jak i wzrostu zatrudnienia, co wymaga zdecydowanej odpowiedzi politycznej; uznaje, że niektóre państwa członkowskie pozostają w tyle we wdrażaniu niezbędnych reform strukturalnych; zauważa, że na tworzenie miejsc pracy pozwala rozważna polityka gospodarcza, a także polityka w dziedzinie zatrudnienia i inwestycji, która w ostatecznym rozrachunku leży w kompetencji państw członkowskich; wyraża zaniepokojenie długoterminowym wpływem na rozwój gospodarczy regionów, które mierzą się z problemem drenażu mózgow wśród osób o wyższym wykształceniu;
4. przypomina, że według wytycznych dotyczących wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych państwa członkowskie muszą wybrać spośród różnych sposobów wdrażania programu (odrębny program, osie priorytetowe w ramach istniejącego programu operacyjnego bądź element kilku różnych osi priorytetowych); zwraca uwagę, że zważywszy na różne możliwości wdrażania oraz zależnie od osiągniętych wyników konieczna jest wymiana dobrych praktyk w celu wykorzystania ich na przyszłych etapach programu;
5. zauważa z zaniepokojeniem, że w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2017 stwierdzono, iż istnieje ryzyko, że finansowanie UE po prostu zastąpi finansowanie krajowe, zamiast stanowić wartość dodaną; przypomina, że zgodnie z zasadą dodatkowości Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych ma na celu uzupełnienie finansowania krajowego, nie zaś zastąpienie własnych strategii politycznych i finansowania państw członkowskich na rzecz walki z bezrobociem młodzieży; podkreśla, że budżet Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych nie jest w stanie i nigdy nie miał udźwignąć samodzielnie ambicji zapewnienia wszystkim młodym osobom dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu w ciągu czterech miesięcy od uzyskania przez nich statusu osoby bezrobotnej lub zakończenia formalnego kształcenia;
6. podkreśla potrzebę zapewnienia, aby Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych była bodźcem zwłaszcza do przeprowadzenia reform politycznych oraz do umożliwienia lepszej koordynacji w obszarze zatrudnienia i kształcenia, przede wszystkim w państwach członkowskich, w których występuje wysoka stopa bezrobocia młodzieży, w celu zapewnienia, aby te państwa członkowskie zastosowały zintegrowane, kompleksowe i długofalowe podejście do walki z bezrobociem młodzieży, które poprawi szanse zatrudnienia młodzieży, da jej lepsze perspektywy i doprowadzi do trwałego zatrudnienia, a nie posługiwały się wieloma rozdrobnionymi (istniejącymi) strategiami politycznymi; uważa, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancja dla młodzieży to potężne narzędzia walki z wykluczeniem społecznym najbardziej zmarginalizowanych grup młodych ludzi; uważa, że ważne jest działanie na rzecz osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” w obszarze zatrudnienia, przedwczesnego kończenia nauki i wykluczenia społecznego;
7. przypomina, że zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży określono sześć wytycznych, na których mają opierać się systemy gwarancji dla młodzieży: budowanie podejścia partnerskiego, wczesne interwencje i aktywizacja, środki wsparcia umożliwiające integrację na rynku pracy, korzystanie z funduszy Unii, ocena i stałe doskonalenie systemu, a także szybkie wdrażanie go; podkreśla, że według sprawozdań z oceny bardzo niewiele państw członkowskich przedstawiło dane na temat tych aspektów i ich pełne oceny;
8. podkreśla, że w celu obniżenia stopy bezrobocia młodzieży i zaradzenia niedopasowaniu umiejętności należy zwiększyć nakłady na mobilność krajową i transgraniczną; wzywa do lepszego dostosowania podaży pracy i umiejętności do popytu poprzez umożliwienie mobilności między regionami (w tym regionami transgranicznymi); uznaje, że państwa członkowskie muszą zwrócić szczególną uwagę na lepsze powiązanie systemów kształcenia z rynkami pracy w regionach transgranicznych, np. poprzez promowanie kształcenia w językach państw sąsiednich;
9. przypomina, że wysoka stopa bezrobocia młodzieży jest spowodowana przez: konsekwencje globalnego kryzysu gospodarczego na rynkach pracy, przedwczesne kończenie nauki bez kwalifikacji, brak odpowiednich umiejętności i doświadczenia zawodowego, rosnącą przewagę krótkotrwałych i niepewnych form zatrudnienia, po których występują okresy bezrobocia, ograniczone możliwości szkoleń oraz niewystarczające lub niewłaściwe programy rynku pracy sprzyjające aktywności;
10. jest zdania, że monitorowanie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych powinno opierać się na wiarygodnych danych; uważa, że aktualnie dostępne dane z monitorowania oraz rezultaty są niewystarczające do przeprowadzenia ogólnej oceny wdrażania i wyników Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych jako głównego unijnego narzędzia finansowania systemów gwarancji dla młodzieży, głównie z powodu początkowych opóźnień w opracowywaniu programów operacyjnych przez państwa członkowskie oraz faktu, że programy te są nadal na dość wczesnym etapie wdrażania; podkreśla potrzebę utrzymania zatrudnienia młodzieży jako jednego z priorytetów działań UE; jest jednak zaniepokojony sformułowanymi w ostatnim sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wnioskami dotyczącymi wpływu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancji dla młodzieży jako strategii politycznych Unii ukierunkowanych na walkę z bezrobociem młodzieży, mając na uwadze jego ograniczony pod względem terytorialnym i czasowym zakres;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

11. uważa, że aby strategia mająca na celu pobudzenie zatrudnienia młodzieży była naprawdę skuteczna, musi ona przewidywać otwarcie debaty angażującej zainteresowane strony, uwzględniać kontekst terytorialny, w którym ma być realizowana, oraz zapewniać ukierunkowane szkolenia, które spełniają potrzeby przedsiębiorstw, godząc je z aspiracjami i umiejętnościami młodzieży; podkreśla, że strategia ta musi zapewniać wysoką jakość szkolenia i pełną przejrzystość w zakresie przyznawania środków finansowych firmom szkoleniowym, w tym przez dokładne monitorowanie wykorzystania tych środków;

12. ubolewa nad faktem, że państwa członkowskie zdecydowały się podjąć zobowiązania wyłącznie przez niewiążący instrument, jakim jest zalecenie Rady; zauważa, że w wielu państwach członkowskich cel gwarancji dla młodzieży jest daleki od realizacji;

Docieranie do najbardziej wykluczonej młodzieży

13. dostrzega ryzyko, że niepełnosprawni młodzi ludzie nie zostaną objęci ani Inicjatywą na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, ani gwarancją dla młodzieży; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dostosowania swoich programów operacyjnych, aby zapewnić rzeczywistą dostępność środków Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancji dla młodzieży wszystkim osobom niepełnosprawnym, wraz z zapewnieniem równości dostępu dla młodzieży niepełnosprawnej i dostosowaniem do indywidualnych potrzeb;

14. podkreśla, że dotarcie do młodzieży NEET wymaga znacznych i nieustannych wysiłków podejmowanych przez władze krajowe, a także współpracy międzysektorowej, ponieważ młodzież NEET jest niejednorodną grupą o zróżnicowanych potrzebach i umiejętnościach; podkreśla zatem, że potrzebne są dokładne i kompleksowe dane dotyczące całej populacji młodzieży NEET, aby rejestracja tych osób była skuteczniejsza, a docieranie do nich bardziej efektywne, ponieważ bardziej zdezagregowane dane, w tym według regionu, mogłyby pomóc w zidentyfikowaniu grup docelowych oraz sposobów lepszego dostosowania inicjatyw w zakresie zatrudnienia do odbiorców;

15. uważa, że gwarancja dla młodzieży i Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych nie mogą zastąpić wykorzystania instrumentów makroekonomicznych i innych działań politycznych służących promowaniu zatrudnienia młodzieży; zauważa, że przy ocenie zarówno wdrażania, jak i skutków gwarancji dla młodzieży należy zawsze pamiętać o różnych uwarunkowaniach budżetowych i makroekonomicznych poszczególnych państw członkowskich; uważa, że ważne jest opracowanie programu długofalowej reformy strukturalnej gwarancji dla młodzieży, jeżeli program ma zostać przedłużony; wskazuje na wyraźną potrzebę skuteczniejszej koordynacji między różnymi państwami członkowskimi;

16. wspiera rozwój punktów kompleksowej obsługi, które mogą zapewnić, aby wszystkie usługi i poradnictwo były świadczone w jednym miejscu, a dostęp do nich był łatwy i bezpłatny dla młodzieży;

17. jest zaniepokojony pierwszymi uwagami, z których wynika, że należy dokonać usprawnień w obszarze rejestracji całej młodzieży NEET, w szczególności młodzieży nieaktywnej i mającej trudności z ponowną integracją, a także w obszarze docierania do niej; wzywa państwa członkowskie, aby ustanowiły odpowiednie i dostosowane strategie informacyjne w celu dotarcia do całej młodzieży NEET oraz aby przyjęły zintegrowane podejście w celu udostępnienia bardziej zindywidualizowanej pomocy i usług w celu wsparcia młodych ludzi borykających się z wieloma barierami; wzywa państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na potrzeby podatkowej na zagrożenia młodzieży NEET oraz do wyeliminowania przeszkód i negatywnych postaw wobec niej;

18. podkreśla potrzebę dostosowania działań do lokalnych potrzeb w celu wzmocnienia ich oddziaływania; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia specjalnych środków na rzecz zatrudnienia młodzieży na obszarach wiejskich;

19. wzywa państwa członkowskie do szybkiej poprawy sposobu informowania o istniejących programach wsparcia dostępnych dla młodzieży, szczególnie grup najbardziej oddalonych od rynku pracy, poprzez kampanie informacyjne, z wykorzystaniem zarówno tradycyjnych, jak i nowoczesnych kanałów komunikacji, takich jak sieci społecznościowe;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

Zapewnianie jakości ofert w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

20. uznaje wezwanie do zdefiniowania, czym powinna być „oferta dobrej jakości” w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; podkreśla potrzebę opracowania wyczerpującej, wspólnie uzgodnionej definicji, która mogłaby uwzględnić prace Komitetu ds. Zatrudnienia we współpracy z Komisją, MOP i stosownymi zainteresowanymi stronami; podkreśla, że oferta dobrej jakości to wielowymiarowy środek prowadzący do trwałej, odpowiednio dopasowanej integracji z rynkiem pracy, którą uczestnicy osiągają na drodze rozwijania umiejętności, oraz że powinna ona być dostosowana do poziomu kwalifikacji i profilu uczestników oraz uwzględniać popyt na rynku pracy; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby wobec uczestników była stosowana odpowiednia ochrona socjalna oraz przepisy dotyczące warunków pracy i wysokości wynagrodzeń; zwraca uwagę na standardy jakości wspomniane w „Wytycznych dotyczących oceny Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych” opublikowanych przez Komisję w 2015 r., które określają cechy charakterystyczne ofert pracy, ich dostosowanie do potrzeb uczestników, wyniki osiągane przez nie na rynku pracy oraz proporcję ofert, które nie zostały przyjęte lub od których odstąpiono przedwcześnie, jako ważne wskaźniki służące ocenie jakości zatrudnienia;

21. przypomina, że MOP definiuje „godną pracę” jako pracę, która jest „produktywna i przynosi godziwy dochód, jest wykonywana w bezpiecznym miejscu z zapewnieniem ochrony socjalnej dla rodzin, stwarza lepsze perspektywy rozwoju osobistego i integracji społecznej, gwarantuje ludziom swobodę wyrażania opinii, zrzeszania się i uczestniczenia w podejmowaniu decyzji wpływających na ich życie oraz zapewnia równość szans i równe traktowanie wszystkich kobiet i mężczyzn” oraz że te minimalne standardy nadal nie są przestrzegane w odniesieniu do pracującej młodzieży;

22. jest zdania, że młodzi ludzie powinni również uczestniczyć w monitorowaniu jakości ofert;

23. podkreśla, że dobrej jakości oferta umowy w sprawie praktyk musi przestrzegać ram jakościowych oferujących następujące gwarancje: praktyki muszą być uregulowane umową pisemną zawierającą przejrzyste informacje na temat praw i obowiązków stron umowy, z ustanowieniem konkretnych celów i opracowaniem treści nauczania wysokiej jakości; należy wyznaczyć opiekuna lub osobę odpowiedzialną za nadzór, która oceni osiągnięcia praktykanta pod koniec okresu praktyk; praktyki muszą mieć określony czas trwania, należy ustanowić limit praktyk u jednego pracodawcy, umowa powinna także zawierać jasne postanowienia dotyczące zakresu systemów zabezpieczenia społecznego i wynagrodzenia;

24. zachęca państwa członkowskie do stopniowej aktualizacji i przeglądu swoich programów operacyjnych Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych przy udziale partnerów społecznych i organizacji młodzieżowych, aby dostosić działania do rzeczywistych potrzeb młodzieży i rynku pracy;

25. podkreśla, że stwierdzenie, czy środki z budżetu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych są należycie wydatkowane oraz czy ostateczny cel Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, jakim jest pomoc bezrobotnej młodzieży w trwałym wejściu na rynek pracy, jest możliwe jedynie wówczas, gdy działania są dokładnie i przejrzysto monitorowane na podstawie wiarygodnych i porównywalnych danych i gdy państwa członkowskie, które nie poczyniły postępów, zostaną potraktowane w bardziej ambitny sposób; wzywa państwa członkowskie do pilnej poprawy monitorowania, sprawozdawczości i jakości danych oraz do zagwarantowania, że wiarygodne i porównywalne dane i dane liczbowe dotyczące obecnego wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych będą gromadzone i udostępniane terminowo i częściej, niż przewidują to wymogi w zakresie rocznych sprawozdań z wdrażania określone w art. 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFS; wzywa Komisję do przeglądu wytycznych dotyczących gromadzenia danych zgodnie z zaleceniem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, aby zmniejszyć ryzyko przeszacowania wyników;

26. zwraca uwagę na propozycje i różne rodzaje programów opracowywanych przez państwa członkowskie w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych; uważa, że w niektórych państwach członkowskich cele i założenia uregulowań krajowych są niejasne, sformułowane w sposób mało precyzyjny i nie uwzględniają szerokiego wachlarza możliwości promowania zatrudnienia; uważa, że szeroki margines swobody i brak jasnych mechanizmów nadzoru wywołały w niektórych przypadkach zastąpienie zatrudnienia ofertami wspieranymi w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych;

27. wyraża zaniepokojenie doniesieniami o niewłaściwym wykorzystywaniu środków finansowanych w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, w tym opóźnieniami w wypłatach środków dla młodzieży czy nadużywaniem praktyk, np. ich nadmiernym wykorzystywaniem; wyraża wolę zwalczania tego typu praktyk; stwierdza, że wielokrotne korzystanie z gwarancji dla młodzieży nie powinno stanowić przeszkody dla idei aktywizacji rynkowej i celu polegającego na bardziej długotrwałej integracji na rynku pracy;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

28. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zidentyfikowanie, wymianę i rozpowszechnianie najlepszych praktyk ukierunkowanych na wzajemne poszerzanie wiedzy na temat polityki oraz przyczyniających się do opracowywania i wdrażania strategii politycznych opartych na dowodach; podkreśla, że zmiany, do których doszło na rynku pracy, oraz cyfryzacja gospodarki wymaga nowego podejścia do polityki zatrudnienia ludzi młodych; zaznacza, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych powinna przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia młodzieży przez wykorzystywanie skutecznych narzędzi i nie powinna polegać na „recyklingu” nieskutecznej polityki zatrudnienia;

29. przypomina, że w zaleceniu Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży podejście partnerskie uważa się za kluczowe dla wdrażania systemów gwarancji dla młodzieży i dotarcia do młodzieży NEET; apeluje do państw członkowskich o przyjęcie partnerskiego podejścia poprzez aktywne identyfikowanie i angażowanie stosownych zainteresowanych podmiotów oraz o lepsze promowanie programu gwarancji dla młodzieży wśród przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP oraz mniejszych, rodzinnych przedsiębiorstw; podkreśla, że doświadczenia państw członkowskich, które stosowały podejścia w rodzaju gwarancji dla młodzieży przed wprowadzeniem tego programu, pokazują, że skuteczne podejście obejmujące zainteresowane podmioty jest istotne dla pomyślnego wdrażania;

30. podkreśla ważną rolę organizacji młodzieżowych jako pośredników między młodymi ludźmi a publicznymi służbami zatrudnienia; w tym kontekście zachęca państwa członkowskie, aby prowadziły ścisłą współpracę z organizacjami młodzieżowymi na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym przy informowaniu o Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, jej planowaniu, wdrażaniu i ocenie;

31. podkreśla znaczenie wykwalifikowanych i zmodernizowanych publicznych służb zatrudnienia dla świadczenia ukierunkowanych usług na rzecz młodzieży NEET; wzywa państwa członkowskie, aby podczas wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych lepiej koordynowały swoje publiczne służby zatrudnienia na szczeblu UE w ramach sieci publicznych służb zatrudnienia; zachęca do rozwoju dalszej synergii między pracodawcami publicznymi i prywatnymi, przedsiębiorstwami i systemami kształcenia; zachęca do powszechnego korzystania z administracji elektronicznej, aby ograniczyć obciążenia biurokratyczne;

32. wzywa Komisję do oszacowania dla poszczególnych państw członkowskich rocznych kosztów skutecznego wdrażania przez nie gwarancji dla młodzieży, z uwzględnieniem szacunkowych ocen MOP;

33. podkreśla, że należy zwiększyć liczbę oferowanych praktyk w ramach gwarancji dla młodzieży, ponieważ stanowią one tylko 4,1 % wszystkich ofert, które zostały przyjęte do tej pory;

Uwagi końcowe

34. podkreśla potrzebę strategii na rzecz przekształcenia Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych z instrumentu anty kryzysowego w bardziej trwały instrument finansowania UE ukierunkowany na walkę z bezrobociem młodzieży w okresie po 2020 r., wraz z zapewnieniem szybkiego i nieskomplikowanego wykorzystania funduszy, i w wyniku której wprowadzony zostanie wymóg współfinansowania w celu podkreślenia głównej odpowiedzialności państw członkowskich; zauważa, że przy przedłużeniu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych należy uwzględnić uwagi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego; podkreśla, że nadrzędnym celem programu jest trwała integracja młodych ludzi na rynku pracy; kładzie nacisk na potrzebę określenia jasnych i wymiernych celów; podkreśla, że elementy te należy omówić w kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych, aby zapewnić ciągłość, opłacalność i wartość dodaną;

35. ponawia swoje poparcie dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; podkreśla, że absolutnie konieczne są dalsze wysiłki i stałe zaangażowanie finansowe i polityczne, aby zająć się problemem bezrobocia młodzieży; przypomina w szczególności o znaczeniu zapewnienia finansowania na poziomie co najmniej 700 mln EUR dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych na okres 2018–2020, jak uzgodniono w śródkresowym przeglądzie wieloletnich ram finansowych; wzywa również do przydzielenia wystarczających środków na płatności, aby zapewnić właściwe i terminowe wdrożenie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;

36. podkreśla potrzebę poprawy jakości ofert w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz gwarancji dla młodzieży, a także apeluje o podjęcie w przyszłości dyskusji na temat granicy wieku dla kwalifikujących się osób;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

37. uważa, że aby ramy jakości zatrudnienia młodzieży zaczęły funkcjonować, należy poczynić postępy na drodze do przyjęcia zalecenia, którego podstawą prawną będą art. 292 i 153 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a także podjąć szereg działań informacyjnych, takich jak utworzenie łatwo dostępnej i na bieżąco aktualizowanej strony internetowej zawierającej istotne informacje na temat uregulowań dotyczących praktyk we wszystkich państwach członkowskich;

38. zauważa, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych stanowi instrument finansowy, którego celem jest uzupełnienie inicjatyw państw członkowskich dotyczących walki z wysokim poziomem bezrobocia młodzieży, oraz że państwa członkowskie powinny wzmocnić wysiłki podejmowane w celu zapewnienia lepszego powiązania między systemami kształcenia a rynkami pracy z myślą o trwałej integracji młodych osób na rynkach pracy; przyjmuje z zadowoleniem istniejące środki i politykę mające na celu zaradzenie istniejącemu niedopasowaniu umiejętności; uznaje, że wykorzystanie umiejętności nadal stanowi wyzwanie dla całej Europy, i dlatego uważa za konieczne zapewnienie lepszego dopasowania poszukiwanych i oferowanych umiejętności;

39. uważa, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancja dla młodzieży mają zasadnicze znaczenie dla skutecznej realizacji kluczowych zasad Europejskiego filara praw socjalnych, w szczególności zasady nr 1 dotyczącej kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie; nr 4 dotyczącej aktywnego wsparcia na rzecz zatrudnienia; nr 5 dotyczącej bezpiecznego i elastycznego zatrudnienia; nr 6 dotyczącej wynagrodzenia; nr 8 dotyczącej dialogu społecznego i społecznego zaangażowania pracowników; nr 10 dotyczącej zdrowia, bezpiecznego i dobrze dostosowanego środowiska pracy oraz ochrony danych; nr 12 dotyczącej ochrony socjalnej; nr 13 dotyczącej świadczeń dla bezrobotnych i nr 14 dotyczącej minimalnego dochodu;

40. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ponownego podjęcia wysiłków wspólnie z MOP mających na celu dostarczanie dopasowanych informacji oraz poprawę zdolności krajowych w zakresie realizacji i oceny systemów gwarancji dla młodzieży pod kątem następujących aspektów: zapewnienie całkowitego i zrównoważonego wdrożenia inicjatywy, zacieśnienie kontaktów z niezarejestrowaną młodzieżą NEET oraz młodzieżą o niskich kwalifikacjach, wzmocnienie zdolności oraz poprawa jakości ofert;

41. zauważa, że – oczekując na ostateczne dane liczbowe ze strony Komisji i państw członkowskich – liczbę osób, które ukończyły programy w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych do końca 2015 r., oszacowano na 203 tys., co stanowi 4 % uczestników; wyraża zaniepokojenie wysoką liczbą uczestników Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, którzy nie zdołali ukończyć programu w niektórych państwach członkowskich; uważa, że ważne jest wzmocnienie działań zachęcających, aby zapewnić, że młodzież uznaje Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych za przydatną;

42. przypomina, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych powinna zapewniać finansowe wsparcie środków wzmocniających integrację młodzieży NEET na rynku pracy, w tym płatnych praktyk, staży i przygotowania zawodowego, jednak nie powinna stać się substytutem prawdziwej pracy zarobkowej;

43. sugeruje ustanowienie numeru interwencyjnego UE w sprawie łamania praw młodzieży, aby młodzi ludzie mogli zgłaszać bezpośrednio do Komisji wszelkie możliwe negatywne doświadczenia związane z uczestnictwem w środkach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i gwarancji dla młodzieży, co pozwoli gromadzić informacje oraz badać doniesienia o nieuczciwych praktykach we wdrażaniu polityki finansowanej przez UE;

44. z zadowoleniem przyjmuje odniesienie w liście intencyjnym, towarzyszącym orędziu o stanie Unii z 2017 r. ogłoszonemu przez przewodniczącego Junckera, do propozycji ustanowienia Europejskiego Urzędu ds. Pracy, którego celem jest wzmocnienie współpracy pomiędzy organami odpowiedzialnymi za rynek pracy na wszystkich szczeblach oraz poprawa zarządzania sytuacjami transgranicznymi, jak również przyszłymi inicjatywami na rzecz wsparcia sprawiedliwej mobilności;

45. dostrzega, że sukces Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych przyczynił się do zmniejszenia bezrobocia wśród młodzieży, a zwłaszcza zapewnienia równowagi płci, ponieważ z inicjatywy tej skorzystało 48 % mężczyzn i 52 % kobiet;

46. w kontekście Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych apeluje o pełne wdrożenie zarówno dyrektywy 2000/78/WE w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy, jak i dyrektywy 2010/41/UE w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

47. uważa, że konieczne jest, aby Komisja i państwa członkowskie zaproponowały pozytywne działania mające na celu zapewnienie, by młode kobiety i dziewczęta otrzymywały wysokiej jakości oferty pracy i nie były zatrudniane lub „uwięzione” w pracach o niepewnym charakterze, gorzej opłacanych lub tymczasowych, w których przysługują im ograniczone prawa pracownicze lub nie przysługują im żadne z takich praw;
48. wzywa państwa członkowskie do gromadzenia danych statystycznych segregowanych według kryterium płci, tak aby Komisja mogła rozpocząć ocenę skutków Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz jej wpływu na równowagę płci, ażeby umożliwić przeprowadzenie dogłębnej oceny i analizy jej wdrożenia;
49. wzywa państwa członkowskie do znalezienia sposobów wspierania młodych kobiet w powrocie na rynek pracy lub ich kształcenia bądź szkolenia poprzez zapewnienie równości kobiet i mężczyzn w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzenia pracy i życia prywatnego, opieki nad dziećmi i dorosłymi oraz promowanie równego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn za tę samą pracę lub pracę o równej wartości;
50. wzywa państwa członkowskie, by zwiększyły wysiłki na rzecz usprawnienia środków stosowanych w systemach oświaty w celu zachowania ochrony zagrożonych młodych ludzi;
51. zauważa z zaniepokojeniem, że w najnowszych sprawozdaniach z oceny⁽¹⁾ podkreślono, iż w pierwszej fazie wdrażania inicjatywy koncentrowano się głównie na dobrze wykształconej młodzieży NEET, a nie na osobach o niskich kwalifikacjach, nieaktywnych zawodowo i niezarejestrowanych przez publiczne służby zatrudnienia;
52. wzywa państwa członkowskie do zajęcia się tym poważnym niedociągnięciem we wdrażaniu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w drodze opracowania m.in. konkretnych działań następczych w celu realizowania trwalszej i skuteczniejszej polityki młodzieżowej, która będzie w większym stopniu oparta na dowodach;
53. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by ich przepisy umożliwiały młodym ludziom w określonej grupie wiekowej rejestrację oraz aktywny udział w Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych⁽²⁾;
54. zwraca uwagę na brak uregulowań dotyczących ofert staży na wolnym rynku, jeżeli chodzi o przejrzystość zatrudniania, czas trwania stażu i uznawania go, a ponadto zwraca uwagę, że tylko nieliczne państwa członkowskie ustanowiły minimalne kryteria jakości, w tym do celów monitorowania gwarancji dla młodzieży i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;
55. uznaje, że inwestycje z budżetu UE w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych odniosły skutek i przyspieszyły rozwój rynku pracy dla młodzieży; uważa, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych stanowi wyraźną unijną wartość dodaną, ponieważ bez zaangażowania UE nie udałooby się zrealizować wielu programów wspierających zatrudnienie ludzi młodych;
56. zauważa, że pierwotny przydział finansowy na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w wieloletnich ramach finansowych na okres 2014–2020 opiewał na kwotę 6,4 mld EUR, z czego 3,2 mld EUR pochodziło ze specjalnej linii budżetowej, a kolejne 3,2 mld EUR z EFS;
57. podkreśla, że w kontekście śródkresowej rewizji WRF na potrzeby Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych podjęto polityczną decyzję zatwierdzającą dodatkową kwotę w wysokości 1,2 mld EUR na lata 2017–2020, a kolejne 1,2 mld EUR będzie pochodzić z EFS; podkreśla jednak, że ostateczna wysokość środków na ten program zostanie ustalona w ramach najbliższej rocznej procedury budżetowej;

⁽¹⁾ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2017 w sprawie wdrażania gwarancji dla młodzieży i inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; sprawozdanie końcowe dla DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej z czerwca 2016 r. w sprawie pierwszych wyników Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; komunikat Komisji z dnia 4 października 2016 r. zatytułowany „Gwarancja dla młodzieży i inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych trzy lata później” (COM(2016)0646); analiza EPRS z czerwca 2016 r. zatytułowana „Youth Employment Initiative: European Implementation Assessment” [Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych: ocena wdrożenia w Europie].

⁽²⁾ Ramy prawne niektórych krajów określają niektórych młodych ludzi, w szczególności ludzi o wysokim stopniu niepełnosprawności, jako niezdolnych do pracy. Dlatego też osoby te nie mogą zarejestrować się w publicznych służbach zatrudnienia, a co za tym idzie – nie mogą uczestniczyć w Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

58. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na wezwanie Parlamentu w wyniku postępowania pojednawczego w sprawie budżetu UE na 2018 r. zwiększono pierwotnie proponowany przydział dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych o 116,7 mln EUR nowych środków, dzięki czemu całkowita kwota wyniesie 350 mln EUR w 2018 r.; odnotowuje, że Komisja zobowiązała się jednostronnie, iż zaproponuje dalsze zwiększenie finansowania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych z budżetu korygującego, jeżeli pozwoli na to zdolność absorpcyjna inicjatywy;

59. uważa, że ogólny budżet Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych nie jest wystarczający, by pokryć rzeczywiste potrzeby i zasoby konieczne do zapewnienia realizacji jej celów; przypomina, że średnio z inicjatywy skorzystało jedynie 42 % młodzieży NEET, a w niektórych państwach członkowskich odsetek ten wyniósł poniżej 20 %; w związku z tym apeluje, by znacząco zwiększyć przydział środków dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w następnych WRF oraz by państwa członkowskie uwzględniły programy wspierające zatrudnienie ludzi młodych w budżetach krajowych;

60. wzywa Komisję do zapewnienia spójności pomiędzy inwestycjami na rzecz zatrudnienia młodzieży przez wspieranie synergii między dostępnymi źródłami i opracowanie jednolitych zasad ujętych w całościowych wytycznych w celu zapewnienia większego oddziaływania, efektu synergii, skuteczności i uproszczenia w praktyce; przypomina, że priorytetem jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla instytucji zarządzających; podkreśla znaczenie sprawozdań dla poszczególnych krajów dotyczących finansowania systemów gwarancji dla młodzieży, które monitorują również synergie pomiędzy budżetami krajowymi i budżetem UE, a także na potrzebę lepszej koordynacji i ściślejszej współpracy między głównymi podmiotami zaangażowanymi w ten proces;

61. wzywa Komisję do poprawy planowania inwestycji na rzecz zatrudnienia młodzieży w okresie po 2020 r. dzięki pełnemu przyjęciu podejścia stosowanego w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, gdy finansowanie podlega kompleksowemu planowaniu wstępnemu i wstępnej ocenie poprzedzającej zawarcie umów partnerstwa; uznaje, że takie podejście zwiększa oddziaływanie budżetu unijnego; odnotowuje skuteczne wdrażanie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w państwach członkowskich, w których istnieją specjalne programy operacyjne oraz system znacznego finansowania z budżetów krajowych i regionalnych;

62. ponadto wzywa Komisję do modyfikacji obecnego mechanizmu oceny przez skoncentrowanie się na jednolitych kryteriach wyników i kontroli wykonania zadań w procesie sporządzania sprawozdań rocznych i końcowych w celu lepszego monitorowania oddziaływania budżetu UE; wzywa do ogólnounijnego stosowania takich wskaźników jak odsetek uczestników Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, którzy wkraczą na pierwotny rynek pracy w rezultacie interwencji finansowanych ze środków UE;

63. podkreśla jednak, że po reformie planowanie i sprawozdawczość nie powinny opóźnić wdrażania budżetu ani powodować nadmiernych obciążeń administracyjnych dla instytucji zarządzających, a zwłaszcza dla beneficjentów końcowych;

64. zdaje sobie sprawę z tego, że istniejące obciążenia administracyjne ograniczają możliwości inwestycyjne budżetu UE, zwłaszcza w przypadku instrumentów z krótszymi okresami wdrażania, takich jak Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; apeluje zatem o usprawnienie procedur udzielania zamówień, z naciskiem na szybsze przygotowywanie ofert oraz krótsze okresy na złożenie odwołania od decyzji; odnotowuje pozytywne efekty stosowania uproszczonych opcji kosztów w wydatkowaniu w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; wzywa do ogólnounijnego wprowadzenia uproszczonych opcji kosztów w projektach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w celu znaczącego ograniczenia biurokracji oraz przyspieszenia wdrażania budżetu;

65. podkreśla, że w chwili obecnej Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych radzi sobie najlepiej pod względem realizacji finansowej spośród wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

66. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dzięki działaniom w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych zapewniono wsparcie ponad 1,6 mln młodych ludzi, a państwa członkowskie skonsolidowały operacje na kwotę ponad 4 mld EUR;

67. zwraca uwagę, że brak informacji na temat potencjalnych kosztów wdrożenia programu w danym państwie członkowskim może skutkować nieodpowiednim finansowaniem jego wdrażania i realizacji jego celów; wzywa państwa członkowskie do przeprowadzenia analizy ex ante oraz dokonania przeglądu kosztów wdrażania gwarancji dla młodzieży;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

68. apeluje do Komisji i państw członkowskich o podjęcie niezbędnych działań w celu ustanowienia bardziej nowoczesnych systemów monitorowania pozostałych środków finansowych Inicjatywy, które wiązałyby się z mniejszymi obciążeniami administracyjnymi;

69. apeluje o skupienie się na wynikach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych przez określenie konkretnych wskaźników dotyczących nowych usług i środków wsparcia na rynku pracy, ustanowionych w ramach programu w państwach członkowskich, oraz liczby ofert stałej pracy;

70. uważa, że aby ocenić skuteczność programu, konieczna jest ocena wszystkich aspektów, w tym wykorzystania środków finansowych programu; odnotowuje wcześniejsze szacunki MOP i Eurofoundu oraz zwraca się do Komisji o potwierdzenie lub aktualizację tych prognoz;

71. apeluje do Komisji i państw członkowskich o ustanowienie realistycznych i osiągalnych celów, ocenę dysproporcji, analizę rynku przed wdrożeniem programów oraz o poprawę systemów nadzoru i powiadamiania;

o

o o

72. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
